

Aan de Staatssecretaris
Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
De heer H. Bleker
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Betreft: consultatie Wetsvoorstel Natuur van 6 oktober jongstleden.

Heemstede 15 november 2011

Geachte heer Bleker,

Het wetsvoorstel natuur, zoals gepubliceerd op 6 oktober door het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie is voor het bestuur van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging (KNNV) afdeling Haarlem e.o. aanleiding om gebruik te maken van door u ingestelde mogelijkheid tot consultatie.

Met grote verontrusting heeft onze vereniging kennis genomen van het wetsvoorstel natuur. Daarin constateren we dat Nederland alleen nog de richtlijnen van de Europese Unie zal volgen. Andere internationale verdragen en richtlijnen zoals van de IUCN (Rode Lijsten) worden blijkbaar terzijde geschoven. Een eigen geluid met betrekking tot de bescherming van de natuurlijke leefomgeving in Nederland en de voor ons land karakteristieke flora en fauna ontbreekt volledig.

Kwetsbare en bij het grote publiek geliefde dieren als herten en dassen mogen voortaan door een kleine groep van jagers voor hun plezier geschoten worden en hun leefgebieden vernietigd. Meer vogelsoorten mogen worden bejaagd, die Nederland als belangrijkste pleisterplaats buiten het broedseizoen hebben. Wat betreft de flora kunnen thans beschermde en nationaal bedreigde plantensoorten straks ongestraft uitgeroeid worden. Nederland keert terug naar het begin van de 20e eeuw maar met de kennis van de 21e eeuw. De innovatieve regelgeving die de laatste decennia door vooraanstaand wetenschappelijk onderzoek en in overleg met de samenleving tot stand is gekomen, verdwijnt zomaar in de prullenmand. En dat door een ministerie dat innovatie als één van z'n opdrachten heeft. Duizenden jonge mensen in opleiding of met pas gestarte ondernemingen op het gebied van natuur advisering, beheer en/of onderzoek, worden brodeloos. Onbegrijpelijk.

De bescherming van natuurmonumenten en van nationaal bedreigde planten- en diersoorten komt met het nieuwe wetsvoorstel te vervallen. Alleen provincies kunnen de natuurgebieden nog enige planologische bescherming bieden. In de praktijk kan de natuurwet leiden tot absurde situaties waarbij woningbouw en wegeaanleg zonder wettelijke toetsing toegestaan wordt in thans beschermde natuurgebieden. Nog meer versnippering en afbraak van ecologische verbindingen zijn het gevolg. Gezien de voortdurende achteruitgang van soorten en de marginale kwaliteit van de leefgebieden is het niet voor niets dat de huidige regelgeving in een uitgebreide weging van ecologie en economie voorziet. Met de economische groei is het in Nederland in het algemeen wel in orde, maar hoe staat het eigenlijk met de "ecologische groei"?

Niet alleen de intrinsieke waarde van de Nederlandse natuur maar ook de beleving door de honderdduizenden bezoekers van natuurgebieden komt bij realisering van het wetsvoorstel ernstig in het gedrang. Er is geen enkel nationaal kader meer voor het behoud van natuurschoon, van stiltegebieden, van bloemrijke landschappen, van het genieten van lente-

vogelzang. Komt een “Silent spring” zoals in de 60-er jaren geschetst door Rachel Carson, weer in beeld?

In ons mooie Zuid-Kennemerland, waar de KNNV afdeling Haarlem e.o. al meer dan 110 jaar een waaier aan activiteiten ontplooit op het gebied van natuurbeleving, studie, bescherming en beheer, slaat de schrik om het hart als we lezen over de op handen zijnde nieuwe wetgeving. Een groot deel van de inspanningen die de vrijwilligers van onze vereniging zich elk jaar weer getroosten op het gebied van natuurbeheer en natuurbescherming, zal weinig toekomstperspectief hebben zonder wettelijke basis. Onze activiteiten worden afhankelijk van de welwillendheid maar ook van de grilligheid van lokale autoriteiten en terreineigenaren.

Ik wil hierbij enige voorbeelden geven. Een enthousiaste werkgroep van onze vereniging beschermt de padden bij hun oversteek over drukke wegen in Bloemendaal. De werkgroepleden worden daarbij geholpen door buurtbewoners en financieel en publicitair ondersteund door het gemeentebestuur. Van het één komt het ander: buurtgesprekken, kennisoverdracht over natuur in eigen omgeving en nieuwe projecten voor natuurbeheer en bescherming. Maatschappelijke binding dus.

De Heerenduinweg in IJmuiden is een ander voorbeeld van succesvolle samenwerking, in dit geval tussen KNNV vrijwilligers en de gemeente Velsen. Het betreft hier een orchideeënrijke wegberm met zes soorten die nu nog door de Flora- en Faunawet beschermd zijn. Met die wet in de hand zijn de huidige bescherming en het beheer in goed overleg tot stand gekomen. In het nieuwe wetsvoorstel vervalt een dergelijk aanknopingspunt, er is geen prikkel meer om met elkaar in gesprek te gaan. Bovendien geeft de onbeschermd status een vrijbrief aan lieden die deze fraaie planten voor eigen plezier willen uitsteken. Daarmee roeien ze niet alleen de orchideeën uit maar vergallen ze ook het genoeg dat veel omwonenden regelmatig uitspreken over deze mooie wegberm. Een dergelijk spookbeeld zal helaas niet alleen opgaan voor dit voorbeeld!

De Bokkenorchis illustreert de hoge natuurwaarde van genoemde wegberm. Zonder wettelijke bescherming is het werkelijk een illusie te denken dat het ingezette beleid van *laissez faire* of “boerennatuur” tot duurzame vestiging zal kunnen leiden.

Wij roepen u op om de verworvenheden en de uitgangspunten van de huidige Nederlandse natuurwetgeving in de Flora- en Faunawet en de Natuurbeschermingswet ten volle in de nieuwe wet natuur tot zijn recht te laten komen. Van een natuurwet moeten prikkels uitgaan om de onder druk staande biodiversiteit en leefgebieden onder de aandacht te houden. Een gezonde Nederlandse natuur is immers ook energiebron voor het welzijn van mensen, bron van werkgelegenheid en exportproduct.

Deze petitie wordt niet alleen ondersteund door de leden van de KNNV afdeling Haarlem e.o. maar ook door het leger van vrijwilligers dat actief is bij het natuurbeheer in onze regio. Deze ondersteuning wil ik gaarne illustreren met een foto van de deelnemers aan de nationale natuurwerkdag op het Kennemerstrand van afgelopen 5 november.

Met vriendelijke groet

Dr. J. Mourik
Voorzitter KNNV Afdeling Haarlem e.o.
Rijnlaan 153
2105 XM Heemstede